

Uchwała nr 94/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 5 września 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr VI/25/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany: Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka (sprawozdawca), Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr VI/25/2024 Rady Miejskiej Bodzentynie z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany: Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047 z powodu naruszenia art 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała nr VI/25/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany: Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047 wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 28 sierpnia 2024 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 5 września 2024 roku.

O terminie tym powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium wzięli udział przedstawiciele Gminy Bodzentyn.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło, że przy podejmowaniu przedmiotowej uchwały wystąpiło istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach na posiedzeniu w dniu 14 sierpnia 2024 r. podjęło uchwałę nr 78/2024, w której stwierdziło nieważność uchwały nr V/21/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 19 lipca 2024 r. w sprawie zmiany: Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047 z powodu nierealistycznego prognozowania w 2024 roku dochodów bieżących oraz wydatków bieżących i dochodów majątkowych, co stanowi naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 242 i art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Przedmiotem posiedzenia Kolegium w dniu 14 sierpnia 2024 r. była również uchwała nr V/22/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 19 lipca 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok, w stosunku do której Kolegium Izby uchwałą nr 79/2024 wskazało nieprawidłowości polegające na ujęciu w budżecie na 2024 rok nierealistycznych dochodów oraz wydatków budżetu, oraz sposób i termin ich usunięcia.

Rada Miejska w Bodzentynie na sesji w dniu 23 sierpnia 2024 roku podjęła uchwały nr VI/25/2024 w sprawie zmiany: Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047 oraz nr VI/26/2024 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok.

Uchwałą nr VI/26/2024 Rada Miejska w Bodzentynie usunęła nieprawidłowości w budżecie Gminy Bodzentyn na 2024 r. wskazane w uchwale nr 79/2024, w związku z powyższym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach uchwałą nr 93/2024 z dnia 5 września 2024 roku umorzyło postępowanie w stosunku do uchwały nr V/22/2024 z dnia 19 lipca 2024 r.

W stosunku do uchwały Rady Miejskiej w Bodzentynie nr VI/25/2024 w sprawie zmiany: Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047 Kolegium Regionalnej Izby w Kielcach zważyło co następuje.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047 (dalej WPF) zmieniona została w załączniku nr 1 do przedmiotowej uchwały nr VI/25/2024.

WPF zakłada dla 2024 r.:

- dochody ogółem w kwocie 86.974.562,45 zł, w tym dochody bieżące w kwocie 64.823.784,01 zł oraz dochody majątkowe w kwocie 22.150.778,44 zł
- wydatki ogółem w kwocie 110.359.492,67 zł, w tym wydatki bieżące w kwocie 75.028.018,21 zł oraz wydatki majątkowe w kwocie 35.331.474,46 zł

- przychody budżetu w łącznej wysokości 23.997.650,22 zł, w tym: z tytułu zaciąganych kredytów w kwocie 23.400.000,00 zł, oraz nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 597.650,22 zł, przy czym w pozycji tej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83), ujęto niewykorzystane środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych
- rozchody budżetu przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 612.720,00 zł.

Wielkości ujęte w WPF są zgodne z zaplanowanymi w uchwale budżetowej Gminy Bodzentyn na 2024 r. po zmianach dokonanych uchwałą nr VI/26/2024, a zatem zachowana została dyspozycja wynikająca z art. 229 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego powinny być zgodne co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego.

Kolegium Izby stwierdza, że założenia przyjęte w badanej uchwale VI/25/2024 naruszają uregulowania zawarte w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w zakresie lat 2025 - 2028. Zgodnie bowiem z tym przepisem:

„1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2–4 oraz art. 90 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami od kredytów i pożyczek,

2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2–4 oraz art. 90 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań wynikających z papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami i dyskontem od tych papierów,

3) spłat rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1, z wyłączeniem rat zobowiązań określonych w art. 91 ust. 3 pkt 1, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1,

4) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji

– do planowanych dochodów bieżących budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu”.

W uchwalonej WPF Gminy Bodzentyn relacja, o której mowa powyżej wynosi:

- w 2025 roku 11,48% na dopuszczalny 4,55%,
- w 2026 roku 15,56% na dopuszczalny 8,96%,
- w 2027 roku 15,22% na dopuszczalny 11,63%,
- w 2028 roku 15,10% na dopuszczalny 14,61%.

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964) relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań j.s.t., o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych może być niezachowana w latach 2024-2025 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu tej jednostki na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ww. ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Jednak niezachowanie relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez j.s.t., a regionalna izba obrachunkowa, wydając opinie, o których mowa w art. 91 ust. 2, art. 230 ust. 3 i 4 oraz art. 246 ustawy o finansach publicznych, ocenia również wpływ niezachowania tej relacji na realizację zadań publicznych, o czym stanowi art 7 ust. 3 ww. ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw.

W założeniach Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bodzentyn na lata 2024-2027 przyjętych uchwałą nr VI/25/2024 wskaźnik długu, o którym mowa w ww. przepisie art. 7 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw wynosi w 2024 r. - 122,28%, zaś w 2025 r. – 118,42%.

W związku z powyższym, ocenie Kolegium, nie zachodzą przesłanki, o których mowa art. 7 ust. 1 i ust. 3 ww. ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw. Zatem Kolegium Izby stwierdza, że przedmiotowa uchwała narusza przepis art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w zakresie prognozowanych lat 2025-2028.

W związku z tym, że WPF Gminy Bodzentyn dla 2024 r. zakłada dochody bieżące w kwocie 64.823.784,01 zł, wydatki bieżące w kwocie 75.028.018,21 zł oraz przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 597.650,22 zł, zatem wydatki bieżące, które nie mają pokrycia w dochodach bieżących i ww. przychodach wynoszą 9.606.583,98 zł. Zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych organ

stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 6, 7 i 8 tej ustawy.

Natomiast na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1927 ze zm.) w latach 2022-2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, pod warunkiem, że w latach 2022-2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

Kolegium Izby w wyniku analizy uznaje, że relacja, o której mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest spełniona po uwzględnieniu treści art. 9 ust. 2 ww. ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw.

W związku z powyższymi ustaleniami Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka